

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/210/185/95

NASTROJE SPOŁECZNE PO ROZSTRZYgniĘCIU II TURY WYBORÓW PREZYDENCKICH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wybory prezydenckie silnie wpłynęły na wzrost społecznego optymizmu. Poprawa nastrojów nastąpiła już w październiku przed wyborami, a po rozstrzygnięciu I tury wyborów poziom optymizmu jeszcze się zwiększył. Tendencja wzrostowa utrzymała się również po ogłoszeniu ostatecznych wyników wyborów¹. Może to oznaczać zarówno nadzieję na poprawę sytuacji w kraju, jak i zadowolenie z wyników głosowania. Podobną tendencję obserwowaliśmy w trakcie i po wyborach parlamentarnych w roku 1993.

Ocena rozwoju sytuacji w kraju

Utrzymuje się - notowany od października br. - wzrost ogólnego wskaźnika społecznego optymizmu. W drugiej połowie listopada odsetek osób uważających, że sytuacja w kraju zmierza w dobrym kierunku, zwiększył się, w stosunku do pomiaru sprzed II tury wyborów, o dalsze 4 punkty procentowe. Jednocześnie o 7 punktów zmniejszył się odsetek osób będących przeciwnego zdania. Obecnie, po raz pierwszy od okresu po wyborach parlamentarnych '93, oceny pozytywne przeważają nad negatywnymi aż o 13 punktów.

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI (2)
	'95											
W dobrym	28	18	23	26	29	26	29	27	27	34	41	45
W złym	55	68	61	58	54	54	49	54	53	45	39	32
Trudno powiedzieć	17	14	16	16	17	20	22	19	20	21	21	23

(1) realizacja w dniach: 9-12 XI; (2) realizacja w dniach: 24-29 XI

Zasadniczo zmienił się poziom nastrojów w elektoratach obydwu kandydatów II tury. Po ogłoszeniu wyników I tury wyborów optymizm w dużo większym stopniu cechował

¹Badanie "Omnibus" zrealizowano w dniach 24-29 listopada '95 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1175).

zwolenników Lecha Wałęsy. Obecnie ich nastroje znacznie się pogorszyły, natomiast wyraźnie podniósł się poziom optymizmu w grupie zwolenników prezydenta elekta. Wśród wyborców, którzy oddali swój głos na Aleksandra Kwaśniewskiego, odsetek osób przekonanych, że sytuacja w kraju zmierza w dobrym kierunku, wzrósł od początku listopada aż o 22 punkty procentowe, zmalał zaś odsetek osób będących przeciwnego zdania (o 20 punktów).

Tabela 2. Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju w elektoratach Aleksandra Kwaśniewskiego i Lecha Wałęsy w procentach

	W dobrym		W złym		Trudno powiedzieć	
	przed II turą	po II turze	przed II turą	po II turze	przed II turą	po II turze
Ogółem	41	45	39	32	21	23
Elektorat Aleksandra Kwaśniewskiego	34	56	46	26	20	18
Elektorat Lecha Wałęsy	54	39	28	36	18	26

Oceny różnych sfer życia publicznego

Interesujące, że wzrost społecznego optymizmu po rozstrzygnięciu II tury wyborów prezydenckich wiąże się przede wszystkim z poprawą ocen sytuacji gospodarczej i sytuacji w zakładach pracy badanych. Interesujące, że ogólnemu wzrostowi nastrojów towarzyszy pogorszenie się ocen sytuacji politycznej. Wyraża się ono przede wszystkim 6-punktowym wzrostem odsetka osób niezadowolonych z niej. Może się to wiązać z protestami wyborczymi i nie wyjaśnioną sprawą ważności wyborów. Może też być wyrazem obaw, czy wybór Aleksandra Kwaśniewskiego nie wpłynie na wzrost protestów społecznych. Jednak sytuacja polityczna nie jest oceniana gorzej niż w połowie tego roku.

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI (2)
	'94	'95											
Dobra	7	5	2	5	6	6	8	9	7	7	7	10	10
Ani dobra, ani zła	39	32	26	34	38	40	34	38	39	33	36	48	38
Zła	44	53	64	53	46	45	47	40	40	48	44	33	39
Trudno powiedzieć	10	10	8	8	10	9	11	14	14	12	12	9	12

Tabela 7. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego. Czy są one: w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI (2)
	‘95											
Dobre	17	15	17	17	19	18	19	18	16	19	17	22
Ani dobre, ani złe	44	45	45	44	49	45	46	44	47	46	45	47
Złe	39	39	39	39	32	37	35	38	36	34	38	31

Prognozy

Po rozstrzygnięciu II tury badani nadal optymistycznie widzą przyszłość sytuacji w Polsce. Odsetek osób, które uważają, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w kraju się poprawi, wzrósł o 4 punkty procentowe, nieznacznie zaś zmniejszył się odsetek pesymistów.

Tabela 8. Jak Pan(i) sądzi, jak to będzie w ciągu najbliższego roku? Czy spodziewa się Pan(i), że sytuacja w Polsce - ogólnie rzecz biorąc - poprawi się, pogorszy się czy też nie zmieni się?

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI (2)
	‘95											
Poprawi się	20	16	21	20	18	18	20	18	19	19	27	31
Nie zmieni się	45	42	49	49	50	49	49	48	48	51	45	41
Pogorszy się	26	32	21	22	23	22	20	21	18	16	10	13
Trudno powiedzieć	9	11	9	9	9	11	11	13	15	14	18	15

Wygrana Aleksandra Kwaśniewskiego spowodowała, że znacznie zmieniły się prognozy w elektoratach obydwu kandydatów. Wyborcy Lecha Wałęsy po rozstrzygnięciu I tury bardziej optymistycznie postrzegali przyszłość kraju. Obecnie zaś znacznie zmalał wśród nich odsetek osób, które uważają, że sytuacja w Polsce poprawi się (o 15 punktów procentowych), wzrósł zaś odsetek będących przeciwnego zdania (o 14 punktów). Prognozy w elektoracie zwycięzcy gwałtownie się poprawiły - o 22 punkty wzrosła liczba osób oczekujących poprawy sytuacji w kraju w ciągu najbliższego roku. Odsetek pesymistów wśród zwolenników Aleksandra Kwaśniewskiego zmniejszył się nieznacznie - jest jednak obecnie o 7 punktów niższy niż wśród ogółu badanych.

Tabela 9. Prognoza rozwoju sytuacji w kraju w elektoratach Aleksandra Kwaśniewskiego i Lecha Wałęsy
w procentach

	Poprawi się		Nie zmieni		Pogorszy się		Trudno powiedzieć	
	przed II turą	po II turze	przed II turą	po II turze	przed II turą	po II turze	przed II turą	po II turze
Ogółem	27	31	45	41	10	13	18	16
Elektorat Aleksandra Kwaśniewskiego	25	47	48	36	10	6	17	11
Elektorat Lecha Wałęsy	31	16	44	45	8	22	16	16

Spolaryzowały się przewidywania dotyczące sytuacji politycznej w kraju. Z jednej strony bowiem o 5 punktów zwiększył się odsetek osób przekonanych o jej poprawie, z drugiej zaś aż o 8 punktów wzrosła liczba osób prognozujących jej pogorszenie.

Tabela 10. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:
w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI(2)
	'94	'95											
Poprawi się	18	17	22	23	24	23	19	24	20	20	22	27	32
Nie zmieni się	46	44	39	47	50	47	47	44	44	43	45	42	32
Pogorszy się	18	22	21	15	14	16	14	12	13	12	9	8	16
Trudno powiedzieć	18	17	18	16	13	14	20	20	23	25	24	23	19

Poprawiły się nieco prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej w kraju oraz sytuacji w zakładach pracy respondentów. Wyraża się to przede wszystkim 5-punktowym wzrostem odsetka osób dobrze oceniających przyszłość gospodarki oraz swojego zakładu pracy. Niemal nie zmieniła się liczba badanych pesymistycznie oceniających przyszłość tych sfer życia.

Tabela 11. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:
w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI(2)
	'94	'95											
Poprawi się	23	24	25	26	26	26	25	29	25	25	27	33	38
Nie zmieni się	41	45	42	44	47	48	47	47	43	45	44	41	36
Pogorszy się	20	19	20	16	18	16	14	12	14	11	10	7	10
Trudno powiedzieć	16	12	14	14	9	11	14	13	18	18	19	19	16

Tabela 12. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI(2)
	'94	'95											
N=	556	560	589	607	571	602	601	551	515	573	565	600	591
Poprawi się	20	23	23	22	26	22	21	25	29	26	30	26	31
Nie zmieni się	47	50	50	45	47	46	46	45	43	41	44	48	44
Pogorszy się	20	14	17	20	18	19	22	18	13	15	13	11	11
Trudno powiedzieć	13	14	10	12	9	13	11	11	15	18	13	15	14

Takie same jak na początku listopada są prognozy dotyczące sytuacji rodzin respondentów. W dalszym ciągu blisko połowa badanych uważa, że w ciągu najbliższego roku sytuacja ich rodziny pozostanie bez zmian.

Tabela 13. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI (1)	XI (2)
	'94	'95											
Lepiej	17	19	19	20	19	17	18	22	17	20	20	25	25
Tak samo	43	42	47	47	48	49	45	48	46	46	48	46	47
Gorzej	22	21	22	22	20	21	22	20	21	20	15	13	12
Trudno powiedzieć	18	18	12	11	13	13	15	10	16	15	16	16	15

★

★

★

W dziesięć dni po rozstrzygnięciu wyborów prezydenckich odnotowaliśmy ponowną poprawę nastrojów społecznych. Podobny wzrost optymizmu nastąpił po wyborach parlamentarnych w 1993 roku. Można więc sądzić, że zmiany, jakie niesie ze sobą wybór najwyższych organów władzy państwowej, budzą ogromne nadzieje na poprawę sytuacji. Ogólnemu wzrostowi poziomu optymizmu towarzyszą w drugiej połowie listopada znaczne zmiany w elektoratach obydwu kandydatów II tury. Zwolennicy Lecha Wałęsy, którzy przed ostatecznym rozstrzygnięciem wyborów byli znacznie bardziej optymistyczni niż pozostali Polacy, obecnie bardziej negatywnie oceniają zarówno aktualną, jak i przyszłą sytuację w

kraju. Nastroje w elektoracie zwycięzcy gwałtownie się poprawiły - opinie wyborców Aleksandra Kwaśniewskiego, którzy przed II turą pesymistycznie oceniali ogólną sytuację w kraju, obecnie są znacznie lepsze niż wśród pozostałej części społeczeństwa.

Najbardziej poprawiły się oceny i prognozy sytuacji gospodarczej w kraju oraz sytuacji w zakładach pracy badanych. Stosunkowo najmniej optymistycznie postrzegana jest sytuacja polityczna. Może to oznaczać, że wybór Aleksandra Kwaśniewskiego budzi niepokój zarówno jego zwolenników, jak i przeciwników. Jedni i drudzy mogą się obawiać, choć z różnych powodów, destabilizacji sytuacji politycznej w kraju.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	32	23	1175
Płeć				
Mężczyźni	46	32	22	556
Kobiety	43	32	25	619
Wiek				
do 24 lat	52	29	19	160
25-34	43	28	29	211
35-44	43	36	21	260
45-54	44	31	25	197
55-64	49	34	16	155
65 lat i więcej	39	33	28	192
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	40	22	438
Miasto do 20 tys.	58	25	17	139
od 21 do 100 tys.	49	23	28	219
101-500 tys.	44	31	26	247
501 tys. i więcej mieszk.	49	30	21	131
Region				
Północny	45	26	29	159
Zachodni	51	31	18	121
Środkowozachodni	49	30	20	175
Środkowy	47	37	16	202
Wschodni	32	38	29	138
Południowo-wschodni	36	39	26	174
Południowo-zachodni	50	23	26	206
Wykształcenie				
Podstawowe	38	35	27	394
Zasadnicze zawodowe	38	36	26	340
Średnie	55	27	19	360
Wyższe	61	23	17	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	59	20	21	74
Prac.umysł.niż.szczębla	60	26	15	108
Pracownicy fiz.- umysł.	42	22	35	53
Robotnicy wykwalifikowani	37	35	28	147
Robotnicy niewykwalifik.	53	29	18	56
Rolnicy	33	42	26	78
Prywatni przedsiębiorcy	61	19	20	61
Bierni zawodowo				
Renciści	38	41	21	167
Emeryci	42	34	25	199
Uczniowie i studenci	58	22	20	55
Bezrobotni	38	36	26	116
Gospodynie domowe i inni	44	32	24	60
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	55	26	18	121
Sektor państwowy	48	26	25	127
Sektor prywatny	50	29	21	229
Spółdzielczość	29	17	54	23
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	31	41	28	206
125 - 199	27	43	30	128
200 - 274	48	26	25	319
275 - 324	49	30	21	155
325 i powyżej	57	27	16	306
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	45	23	367
Średnie	45	28	27	546
Dobre	61	22	17	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	39	22	89
Raz w tygodniu	42	33	24	648
Kilka razy w roku	47	29	24	319
W ogóle nie uczestniczy	56	25	18	119
Poglądy polityczne				
Lewica	53	34	13	226
Centrum	49	29	22	335
Prawica	42	34	24	359
Trudno powiedzieć	36	30	34	251

Tabela 2. Czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

(%)

	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	41	13	15	1175
Płeć					
Mężczyźni	32	40	14	14	556
Kobiety	29	41	12	17	619
Wiek					
do 24 lat	36	43	7	13	160
25-34	25	44	19	11	211
35-44	27	49	12	12	260
45-54	31	39	14	16	197
55-64	34	36	11	19	155
65 lat i więcej	34	28	14	24	192
Miejsce zamieszkania					
Wieś	31	38	11	20	438
Miasto do 20 tys.	34	42	10	13	139
od 21 do 100 tys.	37	39	12	12	219
101-500 tys.	27	43	16	14	247
501 tys. i więcej mieszk.	25	45	19	12	131
Region					
Północny	27	44	12	17	159
Zachodni	38	38	13	12	121
Środkowozachodni	29	42	9	20	175
Środkowy	33	43	12	12	202
Wschodni	25	41	10	24	138
Południowo-wschodni	29	37	14	21	174
Południowo-zachodni	35	40	19	7	206
Wykształcenie					
Podstawowe	31	33	14	22	394
Zasadnicze zawodowe	34	44	8	14	340
Średnie	27	46	16	11	360
Wyższe	32	46	13	8	82
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	28	58	11	3	74
Prac. umysł. niż. szczebla	27	47	17	9	108
Pracownicy fiz.- umysł.	24	34	21	21	53
Robotnicy wykwalifikowani	32	41	14	13	147
Robotnicy niewykwalifik.	34	52	4	11	56
Rolnicy	21	54	7	18	78
Prywatni przedsiębiorcy	28	40	13	18	61
Bierni zawodowo					
Renciści	35	28	17	21	167
Emeryci	31	32	13	23	199
Uczniowie i studenci	34	49	14	4	55
Bezrobotni	33	38	11	18	116
Gospodynie domowe i inni	37	48	6	9	60
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	20	53	15	11	121
Sektor państwowy	35	41	14	11	127
Sektor prywatny	28	45	14	13	229
Spółdzielczość	42	21	13	24	23
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	35	34	10	22	206
125 - 199	30	46	9	16	128
200 - 274	30	44	13	12	319
275 - 324	28	42	15	16	155
325 i powyżej	30	42	15	13	306
Ocena własnych war. mater.					
Złe	30	41	11	18	367
Średnie	30	39	15	16	546
Dobre	34	44	10	12	260
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	22	32	27	19	89
Raz w tygodniu	29	41	12	17	648
Kilka razy w roku	34	43	11	12	319
W ogóle nie uczestniczy	37	40	11	12	119
Poglądy polityczne					
Lewica	45	41	9	5	226
Centrum	36	42	9	13	335
Prawica	18	46	21	15	359
Trudno powiedzieć	30	32	9	29	251

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną **sytuację polityczną** w Polsce?
(%)

	Dobra	Ani dobra, ani zła	Zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	10	38	39	12	1172
Płeć					
Mężczyźni	13	39	40	8	553
Kobiety	8	37	39	16	619
Wiek					
do 24 lat	12	49	29	10	160
25-34	6	45	40	9	208
35-44	10	41	42	7	260
45-54	12	34	43	10	197
55-64	12	28	44	16	155
65 lat i więcej	11	31	33	24	192
Miejsce zamieszkania					
Wieś	9	39	37	15	438
Miasto do 20 tys.	14	40	34	11	139
od 21 do 100 tys.	14	40	37	10	219
101-500 tys.	10	33	44	12	244
501 tys. i więcej mieszk.	9	41	43	7	131
Region					
Północny	9	36	41	15	156
Zachodni	11	37	43	9	121
Środkowozachodni	17	37	36	11	175
Środkowy	11	39	40	10	202
Wschodni	6	40	37	17	138
Południowo-wschodni	9	42	36	13	174
Południowo-zachodni	9	36	41	13	206
Wykształcenie					
Podstawowe	9	37	34	21	394
Zasadnicze zawodowe	10	40	38	12	340
Średnie	11	40	44	5	357
Wyższe	12	34	50	4	82
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	14	43	39	4	74
Prac. umysł. niż. szczebla	10	44	41	4	108
Pracownicy fiz.- umysł.	13	43	42	2	50
Robotnicy wykwalifikowani	10	37	44	9	147
Robotnicy niewykwalifik.	10	45	31	13	56
Rolnicy	8	36	41	14	78
Prywatni przedsiębiorcy	9	36	48	7	61
Bierni zawodowo					
Renciści	9	35	38	18	167
Emeryci	11	29	40	20	199
Uczniowie i studenci	14	64	22	0	55
Bezrobotni	9	39	39	14	116
Gospodynie domowe i inni	12	34	31	23	60
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	7	48	37	8	121
Sektor państwowy	14	35	48	3	127
Sektor prywatny	12	41	41	7	226
Spółdzielczość	5	31	42	22	23
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	7	43	35	15	206
125 - 199	9	27	51	13	128
200 - 274	11	47	30	12	319
275 - 324	12	32	43	14	155
325 i powyżej	14	34	45	8	303
Ocena własnych war. mater.					
Złe	7	35	44	15	367
Średnie	11	41	36	11	543
Dobre	13	38	39	11	260
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	10	30	38	22	86
Raz w tygodniu	8	40	40	12	648
Kilka razy w roku	13	39	37	11	319
W ogóle nie uczestniczy	17	34	40	10	119
Poglądy polityczne					
Lewica	20	34	40	6	226
Centrum	9	48	33	9	335
Prawica	8	34	49	9	359
Trudno powiedzieć	8	35	32	26	251

Tabela 4. Jak Pan(i) ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?

(%)

	Dobra	Ani dobra ani zła	Zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	42	33	7	1175
Płeć					
Mężczyźni	21	39	36	4	556
Kobiety	17	44	30	9	619
Wiek					
do 24 lat	26	41	27	6	160
25-34	14	50	31	5	211
35-44	18	47	31	4	260
45-54	17	43	35	4	197
55-64	24	33	35	8	155
65 lat i więcej	17	33	36	14	192
Miejsce zamieszkania					
Wieś	14	40	40	5	438
Miasto do 20 tys.	25	35	35	5	139
od 21 do 100 tys.	25	42	26	7	219
101-500 tys.	17	46	27	11	247
501 tys. i więcej mieszk.	23	47	27	3	131
Region					
Północny	20	42	34	4	159
Zachodni	20	42	33	5	121
Środkowozachodni	24	33	35	8	175
Środkowy	17	46	32	5	202
Wschodni	13	37	43	7	138
Południowo-wschodni	15	42	34	9	174
Południowo-zachodni	23	48	22	7	206
Wykształcenie					
Podstawowe	15	34	41	10	394
Zasadnicze zawodowe	19	40	35	6	340
Średnie	21	50	25	4	360
Wyższe	26	53	17	4	82
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	26	53	17	4	74
Prac.umysł.niż.szczebla	19	59	21	1	108
Pracownicy fiz.- umysł.	21	33	42	4	53
Robotnicy wykwalifikowani	22	45	29	4	147
Robotnicy niewykwalifik.	18	47	33	3	56
Rolnicy	11	34	53	3	78
Prywatni przedsiębiorcy	22	60	14	5	61
Bierni zawodowo					
Renciści	14	37	41	8	167
Emeryci	21	33	34	13	199
Uczniowie i studenci	31	31	34	4	55
Bezrobotni	14	40	33	13	116
Gospodynie domowe i inni	19	41	38	3	60
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	18	57	19	5	121
Sektor państwowy	23	46	27	4	127
Sektor prywatny	21	49	28	2	229
Spółdzielczość	27	48	23	3	23
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	9	40	44	7	206
125 - 199	19	38	37	6	128
200 - 274	23	39	33	5	319
275 - 324	19	46	26	10	155
325 i powyżej	20	47	28	5	306
Ocena własnych war. mater.					
Złe	11	37	44	8	367
Średnie	20	43	30	7	546
Dobre	28	46	22	4	260
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	38	30	10	89
Raz w tygodniu	17	42	34	6	648
Kilka razy w roku	23	41	30	5	319
W ogóle nie uczestniczy	15	43	34	8	119
Poglądy polityczne					
Lewica	20	37	39	3	226
Centrum	21	48	29	3	335
Prawica	20	41	32	7	359
Trudno powiedzieć	14	39	33	14	251

Tabela 5. Czy w ciągu najbliższego roku **sytuacja polityczna** w Polsce: (%)

	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	32	32	17	19	1172
Płeć					
Mężczyźni	32	34	16	18	553
Kobiety	31	32	17	21	619
Wiek					
do 24 lat	31	45	14	10	160
25-34	29	32	19	20	208
35-44	30	36	15	20	260
45-54	37	29	18	16	197
55-64	35	29	22	15	155
65 lat i więcej	31	24	13	32	192
Miejsce zamieszkania					
Wieś	29	35	15	21	438
Miasto do 20 tys.	47	29	9	15	139
od 21 do 100 tys.	35	30	16	19	219
101-500 tys.	25	33	22	21	244
501 tys. i więcej mieszk.	32	32	20	16	131
Region					
Północny	34	24	17	25	156
Zachodni	40	27	23	10	121
Środkowozachodni	41	35	11	14	175
Środkowy	35	31	13	21	202
Wschodni	26	31	16	28	138
Południowo-wschodni	21	41	17	21	174
Południowo-zachodni	27	36	21	16	206
Wykształcenie					
Podstawowe	35	27	13	25	394
Zasadnicze zawodowe	26	38	14	22	340
Średnie	35	32	20	12	357
Wyższe	24	35	28	13	82
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	24	33	29	14	74
Prac.umysł.niż.szczebla	40	25	22	13	108
Pracownicy fiz.- umysł.	39	32	10	20	50
Robotnicy wykwalifikowani	28	40	16	16	147
Robotnicy niewykwalifik.	42	37	4	17	56
Rolnicy	31	39	7	24	78
Prywatni przedsiębiorcy	30	34	29	8	61
Bierni zawodowo					
Renciści	28	31	14	27	167
Emeryci	30	27	17	25	199
Uczniowie i studenci	47	34	14	5	55
Bezrobotni	27	31	19	23	116
Gospodynie domowe i inni	33	38	12	17	60
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	31	30	26	13	121
Sektor państwowy	36	34	15	15	127
Sektor prywatny	31	35	19	14	226
Spółdzielczość	43	16	10	31	23
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	30	34	11	24	206
125 - 199	23	38	16	23	128
200 - 274	36	33	14	17	319
275 - 324	26	32	20	22	155
325 i powyżej	36	31	19	15	303
Ocena własnych war. mater.					
Złe	28	31	16	25	367
Średnie	30	34	17	19	543
Dobre	41	30	17	12	260
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	23	23	31	22	86
Raz w tygodniu	31	33	16	19	648
Kilka razy w roku	33	37	12	19	319
W ogóle nie uczestniczy	37	26	18	19	119
Poglądy polityczne					
Lewica	50	29	10	11	226
Centrum	38	35	11	15	335
Prawica	19	31	31	19	359
Trudno powiedzieć	26	34	9	31	251

Tabela 6. Czy w ciągu najbliższego roku **sytuacja gospodarcza** w Polsce: (%)

	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	36	10	15	1175
Płeć					
Mężczyźni	42	34	11	14	556
Kobiety	35	38	10	17	619
Wiek					
do 24 lat	38	46	8	8	160
25-34	37	34	13	16	211
35-44	38	36	11	15	260
45-54	42	35	9	15	197
55-64	41	38	10	12	155
65 lat i więcej	35	28	12	26	192
Miejsce zamieszkania					
Wieś	33	40	9	18	438
Miasto do 20 tys.	54	24	9	14	139
od 21 do 100 tys.	45	37	5	13	219
101-500 tys.	33	33	16	18	247
501 tys. i więcej mieszk.	37	39	14	10	131
Region					
Północny	43	34	10	13	159
Zachodni	41	32	15	11	121
Środkowozachodni	47	32	7	14	175
Środkowy	42	35	8	16	202
Wschodni	24	38	11	27	138
Południowo-wschodni	32	38	14	16	174
Południowo-zachodni	37	40	10	12	206
Wykształcenie					
Podstawowe	37	35	9	20	394
Zasadnicze zawodowe	38	36	8	18	340
Średnie	39	37	14	10	360
Wyższe	42	36	15	7	82
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	37	41	15	7	74
Prac. umysł. niż. szczebla	42	33	12	13	108
Pracownicy fiz. - umysł.	38	39	9	13	53
Robotnicy wykwalifikowani	36	39	13	12	147
Robotnicy niewykwalifik.	48	33	5	15	56
Rolnicy	31	39	6	24	78
Prywatni przedsiębiorcy	42	32	19	8	61
Bierni zawodowo					
Renciści	29	40	9	22	167
Emeryci	38	31	12	19	199
Uczniowie i studenci	58	30	5	8	55
Bezrobotni	40	35	9	16	116
Gospodynie domowe i inni	40	41	5	14	60
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	35	37	14	14	121
Sektor państwowy	50	33	7	10	127
Sektor prywatny	36	39	16	9	229
Spółdzielczość	55	17	0	29	23
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	34	36	7	23	206
125 - 199	34	41	9	15	128
200 - 274	42	35	9	14	319
275 - 324	36	37	11	17	155
325 i powyżej	41	34	14	11	306
Ocena własnych war. mater.					
Złe	30	36	11	23	367
Średnie	38	39	10	14	546
Dobre	51	30	11	8	260
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	23	35	23	19	89
Raz w tygodniu	37	37	9	17	648
Kilka razy w roku	42	37	8	13	319
W ogóle nie uczestniczy	46	30	14	9	119
Poglądy polityczne					
Lewica	56	29	7	8	226
Centrum	46	36	6	11	335
Prawica	26	39	19	15	359
Trudno powiedzieć	30	37	6	28	251